

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до організації самостійної роботи,
проведення практичних занять,
виконання контрольних робіт
з дисципліни

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПІДПРИЄМСТВА

*(для студентів денної форми навчання
напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент»)*

Харків
ХНУМГ
2014

Методичні вказівки до організації самостійної роботи, проведення практичних занять, виконання контрольних робіт з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» (для студентів денної форми навчання напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент») / Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад.: М. С. Наумов. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 44 с.

Укладач: М. С. Наумов

Рецензент: к.е.н., доц. І. А. Островський

Затверджено на засіданні кафедри економічної теорії,
протокол № 10 від 14.05.2013 р.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Змістовий модуль 1.1 Теоретичні основи зовнішньоекономічної діяльності.....	5
1.1.1 Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.....	5
1.1.2 Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	6
1.1.3 Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.....	6
1.1.4 Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.....	7
1.1.5 Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності.....	8
1.1.6 Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.....	8
1.1.7 Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.....	10
Змістовий модуль 1.2 Особливості зовнішньоекономічної діяльності підприємства..	12
1.2.1 Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.....	12
1.2.2 Форми виходу підприємств на зовнішні ринки.....	13
1.2.3 Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.....	14
1.2.4 Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку.....	15
1.2.5 Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності.....	16
1.2.6 Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів.....	17
1.2.7 Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства.....	18
1.2.8 Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування.....	19
1.2.9 Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.....	20
1.2.10 Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон.....	21
Тести з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства».....	23
Типові задачі з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства».....	34
Порядок поточного та підсумкового оцінювання знань студентів з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства».....	35
Теми контрольних робіт з дисципліни «зовнішньоекономічна діяльність підприємства» для студентів заочної форми навчання.....	37
Залікові питання з дисципліни «зовнішньоекономічна діяльність підприємства».....	37
Питання для проведення комплексних контрольних робіт (ККР) з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства».....	39
Критерії оцінювання відповідей студентів на питання комплексних контрольних робіт (ККР) з курсу «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства».....	41
Список джерел.....	42

ВСТУП

Методичні матеріали для вивчення нормативної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» складені відповідно до місця дисципліни у структурно-логічній схемі, передбаченій освітньо-професійною програмою бакалавра за напрямом підготовки 6.030601 «Менеджмент». Вона охоплює всі змістовні модулі, визначені освітньо-професійною програмою (ОПП).

Основною метою викладання дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» є отримання студентами системних знань з об'єктивних закономірностей, умов, процесів і специфічних особливостей зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД) підприємства, а також набуття навичок їх практичного використання.

Для досягнення вказаної мети студенти мають виконати наступні завдання вивчення курсу:

- зрозуміти сутність зовнішньоекономічної діяльності підприємства, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку;
- вивчити види та форми ЗЕД підприємства;
- усвідомити економічну природу комерційних операцій на зовнішніх ринках;
- вивчити принципи укладання та виконання угод;
- провести економічний аналіз ЗЕД підприємства, визначити її ефективність.

Здійснення зовнішньоекономічної діяльності має спиратись на відповідні інформаційні джерела. Це обумовлює необхідність постійного реагування на зміни в міжнародній і національній економіці, поглибленого й уважного вивчення їх причин і наслідків у режимі поточного часу. Тому до вивчення основної і додаткової літератури, з якої найважливішими є законодавчо-нормативні акти України, навчальні посібники та підручники, необхідно залучати поточні матеріали з проблематики курсу, що містяться в таких періодичних виданнях, як «Економіка України», «Урядовий кур'єр», «Бізнес» тощо. Важливим моментом є використання офіційних сайтів державних і міжнародних установ.

Змістовий модуль (ЗМ)

1.1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1.1.1 Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки

План лекції

1. Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність», основні види зовнішньоекономічної діяльності
2. Причини розвитку зовнішньоекономічної діяльності
3. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності
4. Поняття суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності

План семінару

1. Причини і передумови розвитку зовнішньоекономічних зв'язків та їх вплив на національну економіку
2. Види, принципи та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності
3. Актуальність та практична спрямованість дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»

Ключові поняття

Зовнішньоекономічні зв'язки, ЗЕД, передумови ЗЕД, фактори розвитку ЗЕД, зовнішньоекономічний комплекс країни (регіону), суб'єкти ЗЕД, резидент, нерезидент, види ЗЕД, теорії ЗЕД (концепція абсолютних переваг А. Сміта, концепція порівняльних переваг Д.Рікардо, теорема Хекшера–Оліна, теорема Хекшера–Оліна–Самуельсона та інші), етапи розвитку ЗЕД в Україні.

Теми рефератів

1. Основні форми зовнішньоекономічної діяльності.
2. Зовнішньоекономічний комплекс України.

Контрольні запитання

1. Назвіть основні суб'єкти ЗЕД України.
2. Класифікуйте види ЗЕД відповідно до Закону України «Про ЗЕД».
3. Назвіть основні положення класичних та кейнсіанських теорій ЗЕД.
4. Наведіть перелік основних зовнішньоекономічних партнерів України.
5. Охарактеризуйте основні етапи еволюції ЗЕД в Україні.

Завдання для модульного контролю

1. Фактори й передумови розвитку зовнішньоекономічної діяльності.
2. Суб'єкти й види ЗЕД.
3. Етапи розвитку ЗЕД в Україні.

Тема 1.1.2 Основні напрями і показники розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні

План лекції

1. Зовнішньоекономічна політика держави
2. Основні етапи розвитку ЗЕД в Україні
3. Характеристика основних показників розвитку зовнішньоекономічного сектора країни
4. Аналіз та оцінка сучасного стану ЗЕД України

План семінару

1. Зовнішньоекономічна політика держави
2. Характеристика основних показників розвитку зовнішньоекономічного сектора країни
3. Основні етапи розвитку ЗЕД в Україні
4. Аналіз та оцінка сучасного стану ЗЕД України

Ключові поняття

Обсяг та динаміка зовнішнього товарообігу; торговельне сальдо, генеральна торгівля, індекси динаміки експорту та імпорту, коефіцієнт покриття імпорту експортом, індекс концентрації експорту, індекс «умов торгівлі», індекс імпортої залежності країни, індекс чистої торгівлі, індекс диверсифікації експорту/ імпорту, частка продукції обробної промисловості в загальному обсязі експорту продукції, індекс географічної концентрації експорту/імпорту, платіжний баланс.

Теми рефератів

1. Сучасні концептуальні підходи до формування зовнішньоекономічної політики України в контексті реалізації національних економічних інтересів
2. Платіжний баланс України, його структура та характеристика

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Розкрийте сутність зовнішньоекономічної політики держави
2. Охарактеризуйте етапи розвитку ЗЕД в Україні
3. Назвіть абсолютні та відносні показники розвитку зовнішньоекономічного сектора країни. Наведіть формули, за якими вони розраховуються
4. Проаналізуйте платіжний баланс України

Завдання для модульного контролю

1. Зовнішньоекономічна політика держави
2. Етапи розвитку ЗЕД в Україні
3. Абсолютні, відносні показники розвитку ЗЕД, показники структури, інтенсивності та ефективності ЗЕД

Тема 1.1.3 Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

План лекції

1. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності
2. Характеристика органів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні та їх компетенції
3. Недержавні органи регулювання зовнішньоекономічної діяльності
4. Наднаціональне регулювання ЗЕД

План семінару

1. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності
2. Органи державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні та їх компетенції
3. Методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Ключові поняття

Мікроекономічний, макроекономічний та мегаекономічний рівні регулювання ЗЕД, адміністративні та економічні засоби регулювання ЗЕД, суб'єкти регулювання ЗЕД, менеджмент ЗЕД, державне регулювання ЗЕД, регулювання ЗЕД з боку національних недержавних установ (Українська спілка промисловців і підприємців, Торговельно-промислова палата України та інші), міжнародні організації та установи (організації системи ООН, міжнародні фінансово-кредитні установи, міжнародні організації з міжнародної торгівлі, міграції та інших питань) регіональні інтеграційні угруповання (ЄС, ЄАСТ, АСЕАН, НАФТА, ЄвразЕС та ін.).

Теми рефератів

1. Державні, недержавні й міжнародні інститути управління ЗЕД.
2. Інструменти державного стимулювання ЗЕД.

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Назвіть рівні регулювання ЗЕД.
2. Охарактеризуйте функції органів державного управління з регулювання ЗЕД.
3. Назвіть недержавні організації, що регулюють ЗЕД.
4. Які завдання виконують Торгово-промислові палати?
5. Які міжнародні організації здійснюють регулювання взаємних відносин учасників ЗЕД?
6. Дайте характеристику методів регулювання ЗЕД.

Завдання для модульного контролю

1. Рівні та відповідні суб'єкти регулювання ЗЕД.

2. Склад і функції суб'єктів макроекономічного регулювання ЗЕД.
3. Міжнародні інститути зовнішньоекономічного регулювання.
4. Класифікація методів регулювання ЗЕД.

Тема 1.1.4 Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

План лекції

1. Сутність митного регулювання ЗЕД. Види і методи здійснення митного контролю
2. Митні органи України: завдання, функції, структура
3. Мито як інструмент економічного регулювання. Види митних ставок
4. Характеристика митних режимів
5. Митна вартість та методи її визначення. Правила інтерпретації міжнародних торговельних термінів «Incoterms 2010»
6. Основні митні документи та їх оформлення

План семінару

1. Сутність, завдання, форми та види здійснення митного контролю
2. Характеристика митних режимів
3. Порядок митного оформлення товарів. Основні митні документи та порядок їх оформлення
4. Митна вартість та методи її визначення. Мета і сфера застосування правил інтерпретації міжнародних торговельних термінів Incoterms
5. Види мита та митних ставок. Митний тариф України
6. Митні органи України: структура, завдання, функції

Ключові поняття

Митне регулювання: тарифні засоби, мито, функції мита, види мита, нормативне забезпечення митного регулювання в Україні, Митний кодекс України, Державна митна служба України, митний контроль, декларування, декларант, вантажна митна декларація, митні платежі.

Теми рефератів

1. Система митного регулювання.
2. Особливості митного законодавства України.

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Дайте визначення митного тарифу, мита та митного збору, поясніть функції мита.
2. Перелічіть відомі Вам види мита за різними ознаками.
3. Який державний орган здійснює митний контроль в Україні?
4. Які митні платежі підлягають сплаті на митниці?
5. Що являє собою вантажна митна декларація?

Завдання для модульного контролю

1. Мито, його види та функції.
2. Система митного регулювання в Україні.

Тема 1.1.5 Загальнодержавні податки у сфері зовнішньоекономічної діяльності

План лекції

1. Види та функції податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності
2. Сутність та порядок нарахування акцизного збору в сфері ЗЕД
3. Порядок нарахування ПДВ при імпорті та відшкодування ПДВ при експорті

План семінару

1. Види та функції податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності
2. Сутність та порядок нарахування митних платежів у сфері ЗЕД: митні збори, мито, акцизний збір, ПДВ, єдиний збір
3. Особливості оподаткування залежно від митного режиму.
4. Проблеми бюджетної заборгованості з ПДВ та шляхи їх вирішення

Ключові поняття

Податки, митні податки, ПДВ, мито, акцизний збір, митний режим, єдиний збір, ВМД, митні платежі.

Теми рефератів

1. Порядок відшкодування ПДВ при здійсненні експортних операцій
2. Особливості оподаткування імпорту послуг
3. Проблеми бюджетної заборгованості з ПДВ і шляхи її вирішення

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Перерахуйте податки у сфері ЗЕД
2. Назвіть та поясніть функції податків у сфері ЗЕД
3. Опишіть порядок нарахування митних податків
4. Перерахуйте операції, які звільняються від справляння ПДВ
5. Яким чином відображаються митні платежі у ВМД?
6. Розкрийте особливості оподаткування імпорту послуг

Завдання для модульного контролю

1. Види та функції податків у сфері зовнішньоекономічної діяльності.
2. Сутність та порядок нарахування митних податків
3. Особливості оподаткування залежно від митного режиму
4. Операції, які звільняються від справляння ПДВ
5. Єдиний збір, що стягується у пунктах пропуску через митний кордон
6. Відображення митних платежів у ВМД

Тема 1.1.6 Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

План лекції

1. Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація і характеристика
2. Кількісні обмеження: ліцензування і квотування
3. Прихований протекціонізм
4. Фінансові засоби нетарифного регулювання

План семінару

1. Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація та характеристика
2. Кількісні обмеження: ліцензування та квотування
3. Фінансові засоби нетарифного регулювання: експортні субсидії, експортні кредити, спеціальні імпорتنі процедури
4. Антидемпінгові заходи та антидемпінгові мита
5. Методи прихованого протекціонізму

Ключові поняття

Митне регулювання: нетарифні засоби, ембарго, квота (глобальна, групова, індивідуальна, антидемпінгова, компенсаційна, спеціальна), ліцензія (генеральна, глобальна, автоматична, разова), “добровільні” обмеження експорту, прихований протекціонізм, фінансові заходи підтримки національних експортерів.

Теми рефератів

1. Антидемпінгові заходи, визначення демпінгової маржі та величини шкоди національним виробникам
2. Нарахування антидемпінгового та компенсаційного мита
3. Сертифікація, стандартизація, технічні бар'єри, вимоги щодо вмісту місцевих компонентів, вимоги щодо упакування та маркування товарів
4. Сутність політики державних закупівель

Контрольні запитання

1. Наведіть класифікацію нетарифних засобів митного регулювання.
2. Що таке квотування? Які види квот діють в Україні?
3. Дайте визначення ліцензування. Поясніть різницю між генеральною, разовою і відкритою ліцензіями.
4. Що таке експортні субсидії? У чому полягає різниця між прямими та непрямими субсидіями?
5. Наведіть можливі технічні бар'єри і поясніть, що таке "добровільне" обмеження експорту?

Завдання для модульного контролю

1. Класифікація нетарифних засобів митного регулювання.
2. Кількісні обмеження

3. Фінансові засоби нетарифного регулювання
4. Антидемпінгові заходи та антидемпінгові мита
5. Методи прихованого протекціонізму

Тема 1.1.7 Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

План лекції

1. Валюта і валютні курси
2. Валютні ринки й основні валютні операції
3. Суб'єкти валютного регулювання та його основні інструменти
4. Суб'єкти валютного регулювання в Україні
5. Порядок придбання і використання валюти

План семінару

1. Сутність, основні принципи та інструменти валютного регулювання
2. Валютна політика і контроль
3. Порядок придбання і використання валюти
4. Валютні ринки

Ключові поняття

Валюта у вузькому й широкому значенні, види валюти, конвертованість валюти, світова валютна система, валютний курс, валютне котирування, суб'єкти валютного ринку, сегменти валютного ринку (біржовий, позабіржовий або міжбанківський, готівковий), поточні валютні операції, термінові валютні операції (форвардні, ф'ючерсні, опціонні, операції своп), МВФ, режими валютного курсу (фіксований курс, обмежено гнучкий курс, плаваючий або вільний курс, гібридний курс), валютна інтервенція, девальвація і ревальвація, страхування валютних ризиків, нормативне забезпечення валютного регулювання в Україні, валютний рахунок, валютні обмеження, НБУ.

Теми рефератів

1. Загальна характеристика валютного ринку.
2. Основні види валютних операцій.
3. Інструменти валютного регулювання.

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Якими нормативними документами регулюються валютні операції суб'єктів ЗЕД в Україні?
2. Дайте визначення валюти, валютного курсу, валютного ринку. Які види валютних курсів Вам відомі?
3. Як можна класифікувати валютні операції суб'єктів ЗЕД?
4. Опишіть порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті учасників ЗЕД.

5. Назвіть суб'єктів валютного регулювання в Україні. Охарактеризуйте існуючі форми валютного регулювання.

Завдання для модульного контролю

1. Валюта. Котирування валют. Валютні курси.
2. Валютні операції суб'єктів ЗЕД.
3. Порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті суб'єктами ЗЕД України.
4. Форми й методи валютного регулювання. Нормативне забезпечення валютного регулювання в Україні.

Змістовий модуль (ЗМ)

1.2 ОСОБЛИВОСТІ ОСНОВИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Тема 1.2.1 Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності

План лекції

1. Сутність міжнародних розрахунків та способи платежу
2. Форми міжнародних розрахунків
3. Платіжні системи: SWIFT, CHIPS, TARGET

План семінару

1. Сутність міжнародних розрахунків
2. Форми розрахунків у міжнародній сфері
3. Оцінка надійності та вибір комерційних банків суб'єктами ЗЕД

Ключові поняття

Міжнародні розрахунки, способи платежів (платіж наявними, авансовий платіж і платіж у кредит), засоби платежу (чек, вексель, банківський переказ), індосамент, форми розрахунків (документарний акредитив, документарне інкасо, банківський переказ, відкритий рахунок, оплата чеками і т.д.), види акредитивів, банківська гарантія.

Теми рефератів

1. Основні умови й форми зовнішньоторговельних платежів.
2. Основні форми розрахунків у ЗЕД.

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Охарактеризуйте існуючі способи платежу.
2. Опишіть засоби платежу, що використовуються при здійсненні ЗЕД.

3. У чому полягає різниця між простим і переказним векселем?
4. Які існують методи платежів?

Завдання для модульного контролю

1. Сутність міжнародних розрахунків
2. Форми розрахунків
3. Види і засоби платежу
4. Документальне оформлення банківських операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності
5. Кореспондентські відносини у сфері ЗЕД
6. Форми кредитування експортерів та імпортерів
7. Платіжні системи: SWIFT, CHIPS, TARGET
8. Система клірингу

Тема 1.2.2 Форми виходу підприємств на зовнішні ринки

План лекції

1. Мотиви та етапи виходу підприємств на зовнішні ринки
2. Пошук та вибір партнера
3. Способи встановлення контактів з потенційним партнером
4. Прямий і непрямий експорт
5. Спільне підприємництво та пряме іноземне інвестування як форми виходу підприємства на зовнішні ринки

План семінару

1. Передумови та мотивація виходу підприємств на зовнішні ринки
2. Характеристика форм виходу підприємств на зовнішні ринки
3. Вивчення й аналіз умов ринку
4. Партнери на світовому ринку: пошук, вибір, встановлення контакту

Ключові поняття

Зовнішньоторговельна операція, контракт як основний регулятор ЗЕД фірми, експортні, імпортні, реекспортні й реімпортні операції, товарообмінна торгівля (зустрічні закупівлі, бартер, викуп застарілої продукції, операції з давальницькою сировиною і т.д.), торгово-посередницька діяльність, договори постачання, комісії, консигнації та доручення, агентські угоди, прості або брокерські й збутові або дистриб'юторські посередницькі операції, торгівля змагального типу (аукціонні продажі, торги (тендери), біржова торгівля), зовнішня торгівля послугами, класифікація послуг.

Теми рефератів

1. Класифікація зовнішньоторговельних операцій.
2. Торгівля змагального типу в ЗЕД

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Які нормативно-правові акти забезпечують здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств?
2. За якими ознаками класифікуються зовнішньоекономічні операції?
3. Поясніть різницю між поняттями «зовнішньоекономічні операції» і «зовнішньоторговельні операції».
4. Дайте визначення основних видів зовнішньоторговельних операцій.
5. Назвіть основні посередницькі операції в ЗЕД.
6. Наведіть класифікацію послуг, що використовується при вивченні ЗЕД підприємств країни.

Завдання для модульного контролю

1. Нормативне забезпечення ЗЕД підприємств.
2. Класифікація зовнішньоекономічних операцій в ЗЕД.

Тема 1.2.3 Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства

План лекції

1. Зовнішньоторговельна ціна: сутність та класифікація
2. Цінова політика підприємства
3. Основні фактори ціноутворення в ЗЕД
4. Способи фіксації цін. Цінові знижки і надбавки

План семінару

1. Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, принципи, класифікація зовнішньоторговельних цін
2. Цінова політика підприємства. Фактори та функції ціноутворення у ЗЕД
3. Способи фіксації цін. Базис ціни. Індикативні ціни. Валюта ціни
4. Цінові знижки та надбавки
5. Цінові стратегії та етапи формування контрактної ціни

Ключові поняття

Зовнішньоторговельна цінова стратегія, кон'юнктурно-цінова робота, етапи формування ціни, формула розрахунку продажних цін, витратний і граничний підходи до встановлення ціни, фактор часу, форми встановлення початкової експортної ціни (метод «зняття вершків», «кон'юнктурна ціна», «ціна проникнення», метод стимулювання комплексних продажів, «вузькі» методи і т.д.), цінові знижки, види зовнішньоторговельних цін, контрактні ціни, одиниця виміру, база ціни, валюта ціни, спосіб фіксації, рівень ціни, ИНКОТЕРМС-2010, технічні виправлення, комерційні.

Теми рефератів

1. Особливості й основні види зовнішньоторговельних цін.
2. Фіксація цін у ЗЕД, цінові знижки, поправки до цін.

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Що таке цінова стратегія фірми? Опишіть основні види цінових стратегій.
2. Опишіть форми установа початкової експортної ціни.
3. Від яких факторів залежить ціна товару в зовнішньоторговельному контракті?
4. Назвіть можливі цінові знижки.
5. Які види цінових поправок Вам відомі?
6. Які існують способи фіксації ціни?
7. Що являє собою збірник тлумачення міжнародних комерційних термінів «ІНКОТЕРМС-2010»? На які групи розподіляються терміни «ІНКОТЕРМС-2010»?

Завдання для модульного контролю

1. Цінова стратегія фірми при здійсненні ЗЕД.
2. Основні види зовнішньоторговельних цін, цінові знижки, поправки до цін.

Тема 1.2.4 Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку

План лекції

1. Сутність та види посередницької діяльності
2. Характеристика посередників за обсягом повноважень
3. Прості агенти, агенти з правом «першої руки», монопольні (ексклюзивні) агенти
4. Регулювання посередницьких операцій в Україні

План семінару

1. Сутність та види посередницької діяльності
2. Класифікація та характеристика суб'єктів посередницької діяльності
3. Угоди посередницької діяльності
4. Проблеми становлення та розвитку торговельно-посередницької діяльності в Україні

Ключові поняття

Торгово-посередницькі операції в ЗЕД, торговий посередник, переваги залучення торгового посередника, нормативне забезпечення регулювання посередницьких операцій, договір доручення, договір комісії, агентський договір, права й обов'язки посередників, класифікація посередників, брокери (маклери), комісіонери (консигнатори), агенти-пovірники (торгові агенти),

дистриб'ютори (дилери), безповоротна консигнація, частково поворотна консигнація, поворотна консигнація, винагорода посередника.

Теми рефератів

1. Класифікація посередників за їх місцем на ринку.
2. Комісійні й консигнаційні операції в ЗЕД.
3. Агентські угоди. Брокери й дистриб'ютори в ЗЕД.

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Назвіть існуючі методи збуту товарів на зовнішньому ринку. Обґрунтуйте переваги залучення посередників при здійсненні ЗЕД.
2. Класифікуйте торгово-посередницьких операції.
3. Охарактеризуйте комісійні й консигнаційні операції.
4. Дайте визначення брокерських та дистриб'юторських операцій.

Завдання для модульного контролю

1. Торгово-посередницькі операції в ЗЕД.
2. Види торгових посередників.

Тема 1.2.5 Компенсаційна торгівля у сфері зовнішньоекономічної діяльності

План лекції

1. Операції зустрічної торгівлі, їх сутність та характеристика
2. Товарообмінні й компенсаційні угоди на безвалютній основі
3. Компенсаційні угоди на комерційній основі
4. Компенсаційні угоди на основі виробничого співробітництва

План семінару

1. Сутність та особливості компенсаційних угод. Класифікація угод зустрічної торгівлі
2. Операції натурального обміну
3. Операції, що передбачають участь продавця в реалізації товарів, запропонованих покупцем
4. Операції в рамках промислового співробітництва

Ключові поняття

Бартерна операція, переваги бартерних операцій, зустрічні закупівлі, компенсаційні операції, неконвертоване сальдо, великомасштабні операції на компенсаційній основі, операції з давальницькою сировиною, викуп застарілої продукції, постачання на комплектацію

Теми рефератів

1. Сутність бартерних операцій.
2. Компенсаційні угоди та операції з давальницькою сировиною в ЗЕД.

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Дайте визначення та обґрунтуйте переваги міжнародних зустрічних операцій.
2. Охарактеризуйте основні форми зустрічної торгівлі.
3. У чому полягає специфіка здійснення бартерних угод?
4. Охарактеризуйте товарообмінні й компенсаційні операції на безвалютній основі.
5. Охарактеризуйте операції, що відносяться до компенсаційних угод на комерційній основі.

Завдання для модульного контролю

1. Поняття та види міжнародних зустрічних операцій.
2. Бартерні операції і зустрічні закупівлі.
3. Операції на компенсаційній основі, операції з давальницькою сировиною.

Тема 1.2.6 Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів

План лекції

1. Договори (контракти) суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та право, що застосовується до них
2. Обов'язкові умови зовнішньоекономічного договору (контракту)
3. Додаткові умови зовнішньоекономічного договору (контракту)

План семінару

1. Сутність зовнішньоекономічного контракту. Основні умови укладання договорів
2. Ризики при укладенні зовнішньоторговельного контракту та шляхи їх подолання

Ключові поняття

Зовнішньоекономічний договір (контракт), складання контракту, особливості укладання зовнішньоекономічної угоди, гарантії виконання сторонами своїх зобов'язань, обов'язкова письмова форма зовнішньоекономічного контракту, типова форма зовнішньоекономічного договору (контракту), статті зовнішньоекономічного договору, обов'язкові статті, додаткові умови.

Теми рефератів

1. Міжнародні вимоги до договорів купівлі-продажу.
2. Основні умови і статті зовнішньоторговельного контракту.

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Що таке зовнішньоторговельний контракт, в якій формі він укладається?
2. Що таке типовий контракт? Коли найчастіше такі контракти застосовуються?
3. Право якої країни застосовується для регулювання, укладання і виконання зовнішньоторговельних угод?
4. Хто має право підписання зовнішньоторговельних контрактів за законодавством України?
5. Опишіть структуру типового зовнішньоторговельного контракту.
6. Наведіть класифікацію умов контракту за їх обов'язковістю.
7. Які обставини відносяться до форс-мажорних?

Завдання для модульного контролю

1. Особливості укладання зовнішньоекономічних договорів.
2. Структура типового договору міжнародної купівлі-продажу.

Тема 1.2.7 Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства

План лекції

1. Економічний аналіз у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства
2. Аналіз виконання зобов'язань у зовнішньоторгових контрактах
3. Комплексний аналіз та оцінка виконання зовнішньоекономічної діяльності підприємства
4. Аналіз раціональності використання коштів у зовнішньоекономічній діяльності підприємства

План семінару

1. Економічний аналіз у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства
2. Комплексний аналіз та оцінка виконання зовнішньоекономічної діяльності підприємства
3. Оцінка фінансового стану партнерів у зовнішньоекономічній діяльності

Ключові поняття

Ефективність зовнішньої торгівлі, коефіцієнти експортної та імпоротної участі держави в торгівлі, рентабельність зовнішньої торгівлі підприємства,

рентабельність експорту та імпорту, ефективність експорту та імпорту, ефективність зовнішнього кредитування, показники ефективності інвестування (чиста поточна вартість, внутрішня норма рентабельності, період повернення вкладених інвестицій, балансова норма рентабельності, індекс прибутковості), інтегральні показники ефективності ЗЕД підприємства, інтегральний показник ефективності діяльності підприємства з іноземними інвестиціями.

Теми рефератів

1. Основні показники ефективності зовнішньої торгівлі.
2. Визначення ефективності інвестиційної зовнішньоекономічної діяльності.

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Поясніть різницю між показниками ефекту та ефективності ЗЕД.
2. Як можна оцінити ефективність зовнішньої торгівлі підприємства?
3. Які показники використовують для оцінки ефективності інвестування?
4. Обґрунтуйте доцільність спільного використання простих та інтегральних показників для оцінки ефективності ЗЕД

Завдання для модульного контролю

1. Показники ефективності зовнішньоторговельної діяльності підприємства.
2. Оцінка ефективності зовнішньої інвестиційної діяльності.

Тема 1.2.8 Ризики у зовнішньоекономічній діяльності та їх страхування

План лекції

1. Сутність та класифікація ризиків зовнішньоекономічної діяльності
2. Методи страхування ризиків у зовнішньоекономічній діяльності

План семінару

1. Сутність та класифікація ризиків ЗЕД
2. Особливості управління ризиками у зовнішньоекономічній діяльності

Ключові поняття

Ризики ЗЕД; транспортні, комерційні, політичні, валютні, митні ризики, ризики у міжнародних розрахунках; самострахування; транспортне страхування, страхування вантажів.

Теми рефератів

1. Способи транспортного страхування та умови страхування вантажів у ЗЕД.

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Розкрийте сутність ризиків ЗЕД
2. Охарактеризуйте транспортні, комерційні, політичні, валютні, митні ризики та ризики в міжнародних розрахунках
3. Опишіть методи страхування ризиків у ЗЕД
4. Розкрийте особливості самострахування
5. Поясніть сутність транспортного страхування та умови страхування вантажів у ЗЕД.

Завдання для модульного контролю

1. Сутність та класифікація ризиків ЗЕД
2. Характеристика транспортних, комерційних, політичних, валютних, митних ризиків та ризиків у міжнародних розрахунках
3. Методи страхування ризиків у ЗЕД
4. Особливості самострахування
5. Способи транспортного страхування та умови страхування вантажів у ЗЕД.

Тема 1.2.9 Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності

План лекції

1. Сутність та регулювання міжнародних перевезень
2. Фактори, що впливають на вибір виду транспорту
3. Форми митного контролю. Документи та відомості, необхідні для митного контролю

План семінару

1. Сутність, особливості та види регулювання міжнародних перевезень
2. Організація та особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту
3. Транспортно-експедиторське обслуговування транспортних перевезень. Товарно-транспортна документація
4. Міжнародні транспортні коридори

Ключові поняття

Класифікація міжнародних транспортних операцій, договір перевезення, перевізник, одержувач вантажу, вантажовласник, чартер, форми чартерів, коносамент, функції коносаменту, види коносаментів, Конвенція ООН про морське перевезення вантажів («Гамбурзькі правила»), залізнична накладна (накладна міжнародного сполучення), Конвенція про міжнародні вантажні перевезення (КОТІФ), автодорожня накладна (накладна автодорожнього перевезення), Конвенція про договір міжнародного дорожнього перевезення вантажів, трубопровідний транспорт, авіавантажна накладна міжнародного зразка, «Варшавська конвенція».

Теми рефератів

1. Основні форми міжнародних перевезень
2. Базисні умови поставки товарів «ІНКОТЕРМС-2010»

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Наведіть класифікацію транспортних перевезень у зовнішньоекономічній діяльності за різними ознаками.
2. Назвіть форми організації перевезень у міжнародному судноплаванні.
3. Які перевезення оформляються коносаментом? Назвіть види коносаменту?
4. Які існують типи чартерів?
5. Чим регулюються міжнародні морські, залізничні, автомобільні й авіаперевезення?
6. Якими документами оформляються міжнародні залізничні, автомобільні та авіаперевезення?

Завдання для модульного контролю

1. Класифікація транспортних перевезень у зовнішньоекономічній діяльності.
2. Особливості здійснення морських міжнародних перевезень.
3. Особливості здійснення залізничних, автомобільних та авіаційних міжнародних перевезень.

Тема 1.2.10 Зовнішньоекономічна діяльність підприємств на території вільних економічних зон

План лекції

1. Визначення і мета створення спеціальної (вільної) економічної зони
2. Типи спеціальних (вільних) економічних зон
3. Створення та функціонування офшорних зон та офшорних юрисдикцій

План семінару

1. Створення та функціонування вільних економічних зон в Україні
2. Світовий досвід розвитку вільних економічних зон
3. Створення та функціонування офшорних та офшорних юрисдикцій
4. Офшорний банківський бізнес та його особливості

Ключові поняття

Експортно-виробничі, туристсько-рекреаційні ВЕЗ, вільні порти, технопарки, технополіси, бізнес-інкубатори.

Теми рефератів

1. Регулювання співпраці українських резидентів з офшорними компаніями.
2. Законодавчі обмеження щодо співпраці з офшорами.

Контрольні запитання для самопідготовки

1. Розкрийте мету і завдання створення спеціальних економічних зон
2. Охарактеризуйте світовий досвід використання режимів спеціальних економічних зон
3. Перерахуйте пільги, що надаються на території ВЕЗ
4. Охарактеризуйте види вільних економічних зон
5. Розкрийте сутність офшорних компаній та цілі їх використання

Завдання для модульного контролю

1. Мета і завдання створення спеціальних економічних зон
2. Світовий досвід використання режимів спеціальних економічних зон
3. Пільги, що надаються на території ВЕЗ
4. Класифікація та характеристика видів вільних економічних зон
5. Основні офшорні юрисдикції. Офшорні компанії
6. Цілі використання офшорних компаній
7. Основні види офшорних компаній
8. Співпраця офшорної та оншорної компанії
9. Діяльність офшорних банків

ТЕСТИ З ДИСЦИПЛІНИ «ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»

ОБЕРІТЬ ПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ

1. Представники яких теорій пояснювали механізм встановлення зовнішньоекономічних зв'язків, акцентуючи увагу на чинниках пропозиції?

- а) меркантилізм;
- б) класичні теорії;
- в) кейнсіанські теорії;
- г) інституційні теорії.

2. До класичних теорій зовнішньоекономічної діяльності відноситься:

- а) теорема Хекшера-Оліна;
- б) теорія, попиту, що перетинається;
- в) меркантилізм;
- г) теорія реверсу попиту.

3. Який етап розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні характеризується державною монополією на зовнішню торгівлю?

- а) радянський;
- б) перехідний від радянського;
- в) етап незалежності;
- г) правильної відповіді немає.

4. На макроекономічному рівні суб'єктом регулювання зовнішньоекономічної діяльності є:

- а) Торгово-промислова палата України;
- б) Міжнародний валютний фонд;
- в) Європейський союз;
- г) правильної відповіді немає.

5. До методів прихованого протекціонізму відноситься:

- а) ліцензування;
- б) державні закупки;
- в) експортне кредитування;
- г) ембарго.

6. Яка функція мита полягає в збільшенні доходів державного бюджету?

- а) фіскальна;
- б) протекціоністська;
- в) балансувальна;
- г) правильної відповіді немає.

7. Який метод передбачає відсоткове нарахування мита до вартості товару?

- а) комбінований;
- б) адвалорний;
- в) специфічний;
- г) правильної відповіді немає.

8. Який вид конвертованості валюти передбачає відсутність обмежень по платежам, пов'язаним з торгівлею товарами та наданням послуг?

- а) поточна;
- б) капітальна;
- в) внутрішня;
- г) зовнішня.

9. Вираження одиниці іноземної валюти в певній кількості одиниць національної валюти – це:

- а) кросс-котирування;
- б) зворотне котирування;
- в) пряме котирування;
- г) правильної відповіді немає.

10. До поточних валютних операцій відносяться:

- а) форвардні;
- б) ф'ючерсні;
- в) опціонні;
- г) правильної відповіді немає.

11. Ввезення на митну територію країни товару, який раніше був з неї вивезений і не піддався переробці, - це:

- а) імпорт;
- б) експорт;
- в) реімпорт;
- г) правильної відповіді немає.

12. Хто з посередників має право підписувати угоди з покупцями від свого імені, але за рахунок виробника?

- а) дилери;
- б) брокери;
- в) комісіонери;
- г) дистриб'ютори.

13. Яку назву мають періодичні платежі за користування ліцензією?

- а) паушальні платежі;
- б) роялті;
- в) оброк;
- г) правильної відповіді немає.

14. Яка форма зустрічної торгівлі передбачає взаємні поставки нееквівалентних за вартістю товарів (внаслідок чого виникає неконвертоване сальдо)?

- а) бартер;
- б) компенсаційні операції;
- в) викуп застарілої продукції;
- г) постачання на комплектацію.

15. Документ, який містить пропозицію продавця одному можливному потенційному покупцеві із зазначенням терміну, протягом якого продавець зв'язаний зобов'язанням продажу, - це:

- а) тверда оферта;
- б) вільна оферта;
- в) акцепт;
- г) інвойс.

16. Яка з перерахованих вимог до зовнішньоекономічного контракту (договору) є обов'язковою для суб'єктів ЗЕД України?

- а) зовнішньоекономічний контракт укладається тільки українською мовою;
- б) зовнішньоекономічний контракт являє собою документ, підписаний обома сторонами;
- в) зовнішньоекономічний контракт укладається як в усній, так і в письмовій формі;
- г) правильної відповіді немає.

17. Право якої країни застосовується до зовнішньоекономічного контракту?

- а) право країни, де зареєстрований імпортер;
- б) право країни, яка вказана в договорі в якості місця його підписання;
- в) право країни, де зареєстрований експортер;
- г) правильної відповіді немає.

18. Які посередницькі операції можуть призвести до реекспорту товару:

- а) брокерські операції;
- б) операції консигнації;
- в) дистриб'юторські операції.
- г) правильної відповіді немає.

19. Претензія покупця або замовника, що пред'являється продавцю або постачальнику (підряднику) з приводу неналежної якості або кількості товару, що поставляється, вимога про усунення недоліків, зниження ціни, відшкодування збитків (заподіяної шкоди) - це:

- а) санкція;
- б) рекламація;
- в) персоніфікація;
- г) правильної відповіді немає.

20. В якому розділі зовнішньоекономічного контракту описуються події, в результаті настання яких зобов'язання сторін припиняються на певний термін або назавжди?

- а) преамбула;
- б) умови приймання-здачі товару;
- в) санкції та рекламації.
- г) правильної відповіді немає.

21. Який рівень досліджень відповідає категорії «зовнішньоекономічна діяльність»:

- А. Загальноекономічний.
- Б. Макроекономічний.
- В. Мікроекономічний.
- Г. Мегаекономічний?

22. Хто з перелічених осіб не є суб'єктом ЗЕД України:

- А. Спільне підприємство за участю резидента країни, яке зареєстровано на території останньої.
- Б. Спільне підприємство за участю нерезидентів країни, яке зареєстровано за межами території останньої.
- В. Структурні підрозділи іноземних суб'єктів господарювання на території країни.
- Г. Об'єднання суб'єктів господарювання, які не мають права юридичної особи, на території країни?

23. Хто з перелічених осіб є суб'єктом ЗЕД України:

- А. Її громадянин як нерезидент держави.
- Б. Її громадянин як резидент США.
- В. Її громадянин як резидент України.
- Г. Її громадянин як представник міжнародної організації?

24. Які з перелічених пунктів не відносяться до видів ЗЕД в Україні:

- А. Розрахункові операції резидентів країни в її межах.
- Б. Розрахункові операції резидентів і нерезидентів країни.
- В. Розрахункові операції національних та іноземних суб'єктів ЗЕД?
- Г. Розрахункові операції іноземних суб'єктів господарювання, співзасновником одного з яких є резидент України?

25. Яку назву має державна установа України з питань управління митною діяльністю:

- А. Державний митний комітет України.
- Б. Державна митна служба України.
- В. Державна податкова адміністрація України.
- Г. Державний антимонопольний комітет України?

26. Яку назву має національне міністерство, яке безпосередньо курирує зовнішньоекономічну сферу:

- А. Міністерство зовнішньоекономічних зв'язків.
- Б. Міністерство зовнішньої торгівлі.
- В. Міністерство економіки.
- Г. Міністерство закордонних справ?

27. До яких міжнародних організацій належать країни, з якими Україна має державний кордон:

- А. НАФТА.
- Б. АСЕАН.
- В. ОПЕК.
- Г. ОЧЕС?

28. Угоду про створення якої організації підписали у вересні 2003 року Президенти України, Росії, Білорусії і Казахстану:

- А. ЄвроАзЕС.
- Б. ГУУАМ.
- В. СЕП.
- Г. ЦЄІ?

29. Які пункти не належать до нетарифного регулювання ЗЕД:

- А. Стягнення мита.
- Б. Оплата акцизного збору.
- В. Ліцензування.
- Г. Експортне кредитування?

30. Балансувальна функція мита полягає в наступному:

- А. Забезпечення доходної частини державного бюджету.
- Б. Стимування небажаного імпорту.
- В. Стимування небажаного експорту.
- Г. Забезпечення сплат по зовнішньому боргу.

31. Компенсаційні заходи обмежень імпорту пов'язані:

- А. Із штучним зниженням цін саме експортером.
- Б. З аргументованим звинуваченням експортера в отриманні державних субсидій.
- В. З грошовою компенсацією іноземним постачальникам.
- Г. З компенсацією морального збитку.

32. Комбіновані ставки мита пов'язують:

- А. З поєднанням експортних і транзитних ставок.
- Б. З поєднанням преференційних і мінімальних ставок.
- В. З поєднанням специфічних і адвалорних ставок.
- Г. З поєднанням автономних і конвенційних ставок.

33. До митних платежів на митниці України належать:

- А. Внесок до Пенсійного фонду.
- Б. Акцизний збір.
- В. Прибутковий податок.
- Г. Земельний податок.

34. Які твердження є помилковими:

- А. Митне декларування можливе виключно в митному органі за місцем державної реєстрації суб'єкта ЗЕД.
- Б. Відмова від товару на користь держави є видом митного режиму в Україні.
- В. Функції декларанта може виконувати нерезидент України.
- Г. Діючий Митний кодекс України почав діяти з 1 січня 2004 року?

35. Ставки мита, які розраховуються у відсотковій формі, мають назву:

- А. Адвалорних.
- Б. Відносних.
- В. Реальних.
- Г. Порівняльних.

36. Які твердження є помилковими:

- А. ПДВ стягується на митниці України.
- Б. Реальні ставки мита враховують попередні сплати при імпорті.
- В. Декларування на митниці не можливе представником третьої сторони.
- Г. При здійсненні імпорту можливе попереднє митне декларування?

37. Єдність поточної і капітальної конвертованості валюти має назву:

- А. Зовнішньої конвертованості.
- Б. Повної конвертованості.
- В. Вільної конвертованості.
- Г. Платіжної конвертованості.

38. Який знак після коми означає 1 пункт зміни валютного котирування:

- А. Перший.
- Б. Другий.
- В. Третій.
- Г. Четвертий?

39. Поточні конверсійні операції з датою валютування “завтра” мають скорочену назву:

- А. Tod.
- Б. Tom.
- В. Swap.
- Г. Spot.

40. До якого режиму валютного курсу належить оптимальний валютний простір:

- А. Обмежено гнучкий курс.
- Б. Фіксований курс.
- В. Гібридний курс.
- Г. Плаваючий курс?

41. Для офіційних валютних відносин з нерезидентами України суб'єктам ЗЕД треба отримувати іноземну валюту:

- А. На валютних аукціонах НБУ.
- Б. У пунктах обміну валют.
- В. Через уповноважені банки.
- Г. На митниці.

42. Який термін обмежує імпорт продукції з моменту переказу валюти нерезиденту:

- А. 180 діб.
- Б. 45 діб.
- В. 5 діб.
- Г. 90 діб?

43. До якого режиму валютного курсу належить валютний коридор:

- А. Фіксований курс.
- Б. Гібридний курс.
- В. Плаваючий курс.
- Г. Обмежено гнучкий курс?

44. Які пункти є зайвими в переліку термінових валютних операцій:

- А. Опціонні.
- Б. Спот.
- В. Форвардні.
- Г. Ф'ючерсні?

45. В якому місті була підписана конвенція про міжнародні договори купівлі-продажу товарів:

- А. Брюссель.
- Б. Гаага.
- В. Відень.
- Г. Нью-Йорк?

46. Який з пунктів є зайвим при визначенні форм зустрічної торгівлі:

- А. Зустрічні закупівлі.
- Б. Зустрічний бартер.
- В. Компенсаційні угоди.
- Г. Угоди на широкій компенсаційній основі?

47. Бартерна операція відрізняється від зустрічних закупівель наступним:

- А. Стовідсотково виключає валютні розрахунки контрагентів.
- Б. Базується на договорі постачання.
- В. Є формою угоди, що заощаджує валюту.
- Г. Стосується обміну, як правило, двох товарів.

48. Зустрічним закупівлям не властиві такі ознаки:

- А. Наявність додаткової угоди до основного договору на постачання.
- Б. Неповна компенсація у вартісному значенні суми первісного постачання.
- В. Наявність “неконвертованого сальдо”.
- Г. Використання міжнародного посередника.

49. Наявність так званого “неконвертованого сальдо” є ознакою:

- А. Бартерних операцій.
- Б. Компенсаційних угод.
- В. Зустрічних постачань застарілої продукції.
- Г. Постачання на комплектацію.

50. Вкуп застарілої продукції стосується насамперед:

- А. Машинно-технічних засобів.
- Б. Застарілих запасів сировини.
- В. Відходів виробництва.
- Г. Металобрухту.

51. Які обов’язкові ознаки не властиві експорту продукції:

- А. Обов’язковий перетин митного кордону країни.
- Б. Обов’язкова наявність міжнародного договору постачання.
- В. Обов’язкова присутність міжнародного перевізника.
- Г. Обов’язкова необхідність вантажної митної декларації?

52. Право на відшкодування суми якого податку мають експортери України:

- А. Податку на додану вартість.
- Б. Податку на прибуток.
- В. Прибуткового податку.
- Г. Комунального податку?

53. Які твердження є помилковими:

- А. Митному оформленню підлягають усі підакцизні товари.
- Б. Митному оформленню підлягають товари вартістю більше еквіваленту 100 доларів США.
- В. При оформленні вантажу обов’язкове декларування тільки на митниці за місцем реєстрації суб’єкта ЗЕД.
- Г. При перетині митного кордону необхідний торговельний контракт?

54. Який коефіцієнт встановлений для перерахунку оплаченої вартості імпортного постачання з офшорних зон при віднесенні до валових витрат:

- А. 0,5.
- Б. 0,75.
- В. 0,85.
- Г. 0,95?

55. Попереднє повідомлення щодо імпортного постачання надається:

- А. Одночасно з попередньою митною декларацією (ПД).
- Б. Замість попередньої митної декларації (ПД).
- В. На доповнення попередньої митної декларації (ПД).
- Г. Як рекламний аркуш попередньої митної декларації (ПД).

56. Угоди, які дозволяють міжнародному посереднику закуповувати й продавати товари від власного імені, але за рахунок експортера або імпортера, є:

- А. Договорами постачання.
- Б. Договорами доручення.
- В. Договорами комісії.
- Г. Договорами реклами.

57. Які твердження є помилковими:

- А. Запит надсилає потенційний експортер імовірному імпортеру.
- Б. Замовлення надсилає майбутній імпортер потенційному експортеру.
- В. Вільну оферту надсилає потенційний експортер імовірному імпортеру.
- Г. Тверду контроферту надсилає потенційний експортер імовірному імпортеру?

58. Які пункти зайві в переліку форм початкової експортної ціни:

- А. Ковзна ціна.
- Б. Кон'юнктурна ціна.
- В. Ціна проникнення.
- Г. Ціна стимулювання комплексного продажу?

59. На який ціноутворювальний метод спирається скілінг:

- А. Видатковий.
- Б. Сполучення видаткового і нормативного.
- В. Ринково-диференційний.
- Г. Нормативний?

60. Які твердження є помилковими:

- А. Ціна з наступною фіксацією використовується при очікуванні інфляції або фіскальних змін.
- Б. Ковзна ціна характерна для товарів з довготривалим циклом виробництва.
- В. Змішана ціна поєднує тверду фіксовану ціну і ціну з наступною фіксацією.
- Г. Тверда фіксована ціна з можливістю корегування не повинна коливатися більше 3-5%?

61. До комерційних виправлень у контрактній ціні не належать:

- А. Виправлення щодо повноти комплектації продукції.
- Б. Виправлення щодо приведення до єдиних умов постачання.
- В. Виправлення за умов платежу.
- Г. Виправлення щодо тривалості постачань.

62. Яка з перелічених форм розрахунків найбільш ризикована для експортера:

- А. Інкасо.
- Б. Акредитив.
- В. 100-відсотковий аванс.
- Г. Оплата за відкритим рахунком?

63. Згідно з правилами ІНКОТЕРМС-2000 сукупність базисних умов постачань, за яких обов'язки продавця закінчуються з прибуттям до кордону імпортера, створює:

- А. Групу D.
- Б. Групу C.
- В. Групу F.
- Г. Групу E.

64. Умови постачання товарів FOB визначають наступний максимум відповідальності експортера:

- А. Надання товару через поручні судна в порту власної країни.
- Б. Надання товару через поручні судна в порту країни імпортера.
- В. Надання товару представнику імпортера на власному складі.
- Г. Надання товару представнику імпортера на його складі.

65. Умови постачання товарів CIF визначають наступний максимум відповідальності експортера:

- А. Надання товару представнику імпортера на власному складі.
- Б. Надання товару представнику імпортера на складі в його країні.
- В. Надання товару через поручні судна в порту власної країни.
- Г. Надання товару через поручні судна в порту країни імпортера.

66. Максимальна відповідальність експортера за умов «доставлено, мито сплачено» має англomовну аббревіатуру:

- А. EXW.
- Б. DDP.
- В. CIF.
- Г. FOB.

67. Які твердження є помилковими:

- А. Прямі інвестиції характерні прямим зарахуванням на рахунок підприємства.
- Б. Портфельні інвестиції беруть участь у створенні фондового портфеля підприємства.

В. Прямі інвестиції забезпечують фінансовий та управлінський контроль за діяльністю підприємства.

Г. Портфельні інвестиції, як правило, є інструментом отримання спекулятивного доходу?

68. В яких організаційних формах не існують підприємства з іноземними інвестиціями:

А. Філія з 100-відсотковою належністю іноземному інвестору.

Б. Дочірня компанія з часткою нерезидента більше 50%.

В. Асоціативна компанія з часткою нерезидента менше 50%.

Г. Асиметрична компанія за відсутністю фінансового контролю при пануванні над 50% статутного фонду?

69. Який метод організації міжнародного маркетингу домінує сьогодні:

А. Метод збутової орієнтації.

Б. Метод товарної орієнтації.

В. Метод маркетингового керування.

Г. Метод ринкової орієнтації?

70. Який коефіцієнт дисконтування використовується для визначення інтегрального ефекту витрат іноземного інвестора:

А. Ставка відсотку на довгостроковому ринку капіталів країни інвестора.

Б. Галузевий норматив ефективності національних капіталовкладень.

В. Рівень рентабельності кращих вітчизняних підприємств аналогічного профілю.

Г. Рівень рентабельності кращих підприємств аналогічного профілю в країні іноземного інвестора?

ТИПОВІ ЗАДАЧІ З ДИСЦИПЛІНИ «ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»

Задача 1

Розрахуйте рівень ефективного митного тарифу, якщо:

- вартість готової продукції – 200 у.о.;
- питома вага матеріалів – 80%;
- частка доданої вартості – 20%;
- мито на ввезення готової продукції – 25%;
- мито на ввезення матеріалів – 20%.

Задача 2

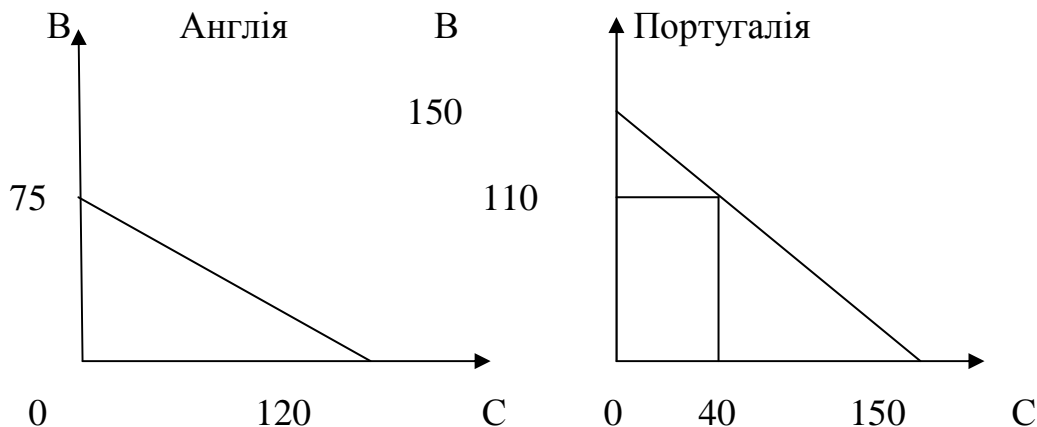
Функції попиту і пропозиції певного товару на внутрішньому ринку країни мають вигляд: $Q_D = 18 - 2P$, $Q_S = 4P - 12$. Ціна на цей товар на світовому ринку становить 6 грошових одиниць. Графічно та аналітично оцініть вплив міжнародної торгівлі на виробників, споживачів і країну в цілому.

Задача 3

Функції попиту і пропозиції певного товару на внутрішньому ринку країни мають вигляд: $Q_D = 7 - P$, $Q_S = 3P - 9$. Після введення мита товар подорожчав з 3 до 4 грошових одиниць. Графічно та аналітично оцініть наслідки введення мита для виробників, споживачів, державних органів та країни в цілому.

Задача 4

На графіку зображені криві виробничих можливостей Англії та Португалії.

Визначте можливість встановлення торгових відносин між країнами. У випадку позитивної відповіді побудуйте криві торгових можливостей та розрахуйте структуру споживання в обох країнах до і після встановлення торгових відносин.

ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»

Методи й критерії оцінювання знань

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань: оцінювання роботи студента під час практичних занять; поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля; підсумковий контроль.

Оцінку знань студентів з дисципліни здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу, що є українським варіантом ECTS. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, практичної). Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Навчальним планом з дисципліни передбачено складання заліку. Для підсумкового оцінювання знань використовують двобальну національну шкалу («зараховано», «не зараховано») і стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Порядок здійснення поточного та підсумкового оцінювання знань студентів

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має метою перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є: активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять; виконання завдань на практичних заняттях; виконання завдань поточного контролю.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 4-бальною системою і згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS. При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля і вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (тестування). Поточний контроль проводиться у письмовій формі двічі по закінченню кожного зі змістових модулів після того, як розглянуто увесь теоретичний матеріал і проведені практичні завдання в межах кожного з двох змістових модулів. Знання оцінюються за системою оцінювання за шкалою ECTS (тестові завдання).

Проведення підсумкового контролю. Підсумкова оцінка є сумою накопичених балів за двома поточними змістовими модулями.

Оцінювання знань за 4-бальною системою за національною шкалою:

Оцінку «відмінно» ставлять, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих і основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «дуже добре». Теоретичні запитання розкрито повністю на основі програмного і додаткового матеріалу. При виконанні практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «добре». Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка «задовільно». Теоретичні запитання розкрито повністю, проте при викладанні програмного матеріалу допущені незначні помилки. При виконанні практичних завдань без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускає помилки.

Оцінка «задовільно (достатньо)». Теоретичні питання розкрито неповністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

Оцінка «незадовільно (з правом перездачі)». Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

Оцінка «незадовільно». Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання.

Шкала перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання.

% набраних балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Добре	
74 – 81		
64 – 73	Задовільно	
60 – 63		
35 – 59	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	Незадовільно з обов’язковим повторним курсом	Не зараховано з обов’язковим повторним курсом

**ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ
«ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ**

1. Основні форми зовнішньоекономічної діяльності.
2. Зовнішньоекономічний комплекс України.
3. Державні, недержавні й міжнародні інститути управління ЗЕД.
4. Інструменти державного стимулювання ЗЕД.
5. Нетарифні засоби регулювання ЗЕД.
6. Система митного регулювання.
7. Особливості митного законодавства України.
8. Загальна характеристика валютного ринку.
9. Основні види валютних операцій.
10. Інструменти валютного регулювання.
11. Класифікація зовнішньоторговельних операцій.
12. Сутність бартерних операцій.
13. Компенсаційні угоди та операції з давальницькою сировиною в ЗЕД.
14. Особливості експортних, імпорتنих, реекспортних і реімпорتنих операцій.
15. Класифікація посередників за їх місцем на ринку.
16. Комісійні та консигнаційні операції в ЗЕД.
17. Агентські угоди. Брокери та дистриб'ютори в ЗЕД.
18. Орендні операції в ЗЕД.
19. Особливості підготовки та здійснення ділових міжнародних переговорів.
20. Міжнародні вимоги до договорів купівлі - продажу.
21. Основні умови та статті зовнішньоторговельного контракту.
22. Особливості та основні види зовнішньоторговельних цін.
23. Фіксація цін у ЗЕД, цінові знижки, поправки до цін.
24. Основні умови й форми зовнішньоторговельних платежів.
25. Основні форми розрахунків у ЗЕД.
26. Особливості спільного підприємництва в Україні.
27. Основні форми міжнародних перевезень.
28. Базисні умови поставки товарів "ІНКОТЕРМС".
29. Основні напрямки маркетингових зовнішньоторговельних досліджень.
30. Основні показники ефективності ЗЕД.

**ЗАЛІКОВІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ
«ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»**

1. Зовнішньоекономічний комплекс держави, його особливості в Україні.
2. Основні теорії зовнішньоекономічних зв'язків.
3. Основні види ЗЕД.
4. Рівні, методи і засоби регулювання зовнішньоекономічних зв'язків.

5. Основні методи державного регулювання зовнішньоекономічних зв'язків.
6. Інститути мегарегулювання зовнішньоекономічних зв'язків.
7. Нетарифні засоби регулювання зовнішньої торгівлі.
8. Система митного регулювання. Класифікація мита.
9. Особливості митного регулювання в Україні.
10. Сутність і основні суб'єкти валютного ринку.
11. Валютні курси та їх взаємозв'язок.
12. Основні форми валютних операцій. Торгові й неторгові валютні операції.
13. Суб'єкти валютного регулювання та його основні інструменти.
14. Визначення та класифікація зовнішньоторговельних операцій.
15. Міжнародні бартерні операції та зустрічні закупки. Викуп застарілої продукції як форма міжнародної зустрічної торгівлі.
16. Компенсаційні угоди, угоди на широкій компенсаційній основі, операції з давальницькою сировиною в міжнародній торгівлі.
17. Особливості й схеми експортних, імпорتنих, реекспортних і реімпорتنих операцій.
18. Класифікація посередників за їх місцем на ринку.
19. Класифікація міжнародних посередницьких операцій.
20. Сутність і класифікація міжнародних орендних відносин.
21. Комісійні й консигнаційні операції.
22. Особливості лізингу в ЗЕД.
23. Вибір міжнародного ринку і контрагентів зовнішньоторговельного контракту.
24. Основні умови й статті типового контракту купівлі-продажу в міжнародній практиці.
25. Функції відділу маркетингу зовнішньоторговельного підприємства.
26. Сутність, етапи розвитку і основні форми маркетингових досліджень зовнішнього ринку.
27. Класифікація міжнародних перевезень.
28. Особливості міжнародного регулювання зовнішніх перевезень.
29. Базисні умови постачань товарів "ІНКОТЕРМС-2000".
30. Класифікація іноземних інвестицій.
31. Особливості функціонування підприємств з іноземними інвестиціями в Україні.
32. Основні засоби регулювання іноземного інвестування.
33. Міжнародні вимоги до зовнішньоторговельного контракту.
34. Особливості здійснення міжнародних ділових переговорів. Порядок укладання та виконання зовнішньоекономічних контрактів.
35. Умови міжнародних платежів. Основні засоби розрахунків.
36. Міжнародні особливості використання чеків і векселів.
37. Міжнародні вимоги до акредитивної та інкасової форми розрахунків.
38. Особливості встановлення, фіксації та поправок до зовнішньоторговельних цін.
39. Інтегральні показники ефективності ЗЕД підприємства.
40. Сутність і головні показники ефективності зовнішньоторговельної діяльності.

**ПИТАННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ
РОБІТ (ККР) З ДИСЦИПЛІНИ
«ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»**

Варіант 1

1. Назвіть основні суб'єкти ЗЕД України.
2. Якими етапами представлений процес проведення зовнішньоекономічних операцій?

Варіант 2

1. Класифікуйте види ЗЕД відповідно до Закону України „Про ЗЕД”.
2. Назвіть фактори, що вивчаються під час вибору ринку.

Варіант 3

1. Охарактеризуйте основні етапи еволюції ЗЕД в Україні.
2. Які аспекти слід дослідити при виборі контрагента при здійсненні ЗЕД.

Варіант 4

1. Назвіть рівні регулювання ЗЕД.
2. Які існують способи ведення переговорів? В яких випадках використовується той чи інший спосіб?

Варіант 5

1. Охарактеризуйте функції органів державного управління щодо регулювання ЗЕД.
2. Що таке оферта? Визначіть види оферти.

Варіант 6

1. Які міжнародні організації здійснюють регулювання взаємних відносин учасників ЗЕД?
2. Опишіть структуру типового зовнішньоторговельного контракту.

Варіант 7

1. Дайте характеристику методів регулювання ЗЕД.
2. Що таке цінова стратегія фірми? Опишіть основні види цінових стратегій.

Варіант 8

1. Наведіть класифікацію нетарифних засобів митного регулювання.
2. Опишіть форми встановлення початкової експортної ціни.

Варіант 9

1. Що таке квотування? Які види квот діють в Україні?
2. Назвіть можливі цінові знижки. Які види цінових поправок Вам відомі?

Варіант 10

1. Дайте визначення ліцензування. Поясніть різницю між генеральною, разовою і відкритою ліцензіями.
2. Які існують способи фіксації ціни?

Варіант 11

1. Дайте визначення митного тарифу, мита та митного збору, поясніть функції мита. Перелічіть відомі Вам види мита за різними ознаками.
2. Що являє собою збірник тлумачення міжнародних комерційних термінів «ІНКОТЕРМС-2010»? На які групи розподіляються терміни «ІНКОТЕРМС-2010»?

Варіант 12

1. Дайте визначення валюти, валютного курсу, валютного ринку. Які види валютних курсів Вам відомі?
2. Охарактеризуйте існуючі способи платежу.

Варіант 13

1. Як можна класифікувати валютні операції суб'єктів ЗЕД?
2. Опишіть засоби платежу, що використовуються при здійсненні ЗЕД.

Варіант 14

1. Назвіть суб'єкти валютного регулювання в Україні. Охарактеризуйте існуючі форми валютного регулювання.
2. Які існують методи платежів?

Варіант 15

1. Які нормативно-правові акти забезпечують здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств?
2. Визначте поняття «іноземна інвестиція». Наведіть класифікацію іноземних інвестицій.

Варіант 16

1. Дайте визначення основних видів зовнішньоторговельних операцій.
2. Обґрунтуйте основні проблеми іноземного інвестування в Україні та запропонуйте шляхи їх вирішення.

Варіант 17

1. Назвіть основні посередницькі операції в ЗЕД.
2. Наведіть класифікацію транспортних перевезень у зовнішньоекономічній діяльності за різними ознаками.

Варіант 18

1. Наведіть класифікацію послуг, що використовується при вивченні ЗЕД підприємств країни.
2. Які перевезення оформляються коносаментом? Назвіть види коносаменту?

Варіант 19

1. Охарактеризуйте основні етапи оформлення типової угоди міжнародних купівлі-продажу.
2. Які існують типи чартерів?

Варіант 20

1. Визначте порядок митного оформлення товарів у режимі експорту в Україні.
2. Чим регулюються міжнародні морські, залізничні, автомобільні та авіаперевезення?

Варіант 21

1. Опишіть порядок митного оформлення товарів у режимі імпорту в Україні.
2. Якими документами оформляються міжнародні залізничні, автомобільні та авіаперевезення?

Варіант 22

1. Якими є особливості міжнародної торгівлі сировинними товарами, продукцією машинобудування, вузлами і деталями та іншими групами товарів?
2. Якими є основні принципи маркетингу?

Варіант 23

1. Класифікуйте торгово-посередницьких операції.
2. Назвіть фактори внутрішнього і зовнішнього середовища міжнародного маркетингу.

Варіант 24

1. Що таке оренда? Назвіть вигоди від використання оренди в ЗЕД. Які види оренди Вам відомі?
2. Якими є функції відділу маркетингу підприємства, яке здійснює ЗЕД?

Варіант 25

1. Дайте визначення міжнародного лізингу. Назвіть суб'єкти й об'єкти лізингу. Охарактеризуйте відомі Вам форми й типи лізингових операцій.
2. Які показники використовують для оцінки ефективності зовнішньої торгівлі підприємства?

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ СТУДЕНТІВ НА ПИТАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ (ККР) З КУРСУ «ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА»

«Відмінно» виставляється студенту, який всебічно, безпомилково, в логічній послідовності й ґрунтовно дає відповіді на запропоновані йому запитання ККР, демонструє чітке володіння понятійним апаратом та засвоєння

основної та додаткової літератури, вільно виконує практичні завдання, передбачені навчальною програмою курсу.

«Добре» виставляється студенту, який виявив повні знання поставлених запитань ККР, володіє методами виконання практичних завдань, але припускається логічної непослідовності, не може в повній мірі здійснити узагальнення або сформулювати власні оцінки щодо досліджуваних явищ та залежностей.

«Задовільно» отримує студент, який дає загалом правильні відповіді на поставлені питання ККР, показує достатній рівень знань з основного програмного матеріалу, але припускається помилок у використанні понятійного апарату, дає недостатньо обґрунтовані відповіді, має недостатні знання літературних джерел.

«Незадовільно» виставляється студенту, який дає неправильні, неповні відповіді на питання ККР, або не дає їх зовсім, не знає суттєвих елементів навчального матеріалу і спеціальної літератури, припускається глибоких помилок під час виконання практичного завдання, не має достатньої підготовки для виконання ККР в цілому.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Митний кодекс України від 11.07.2002.
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003.
3. Про єдиний митний тариф: Закон України від 06.02.1996.
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991.
5. Про митний тариф України: Закон України від 5.04.2001.
6. Про митну справу в Україні: Закон України від 25.06.1991
7. Про порядок здійснення розрахунків у іноземній валюті: Закон України від 23.09.1994.
8. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996.
9. Положення про Державну митну службу України: Указ Президента України № 126/97 від 08.02.1997
10. Положення про вантажну митну декларацію: Постанова Кабінету Міністрів України від 9.06.1997 з доповненнями та змінами.
11. Про квотування та ліцензування експорту товарів (робіт, послуг): Декрет Кабінету Міністрів України № 6-93 від 12.01.1993.
12. Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет Кабінету Міністрів України № 15-93 від 19.02.1993.
13. Положення про форму зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Наказ Міністерства економіки України № 201 від 06.09.2001.
14. Про порядок реєстрації і обліку зовнішньоекономічних договорів (контрактів): Наказ міністерства економіки України від № 136 29.06.2000.
15. Положення про валютний контроль: Постанова НБУ № 49 від 17.04.2000.
16. Класифікатор іноземних валют
17. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу від 11.04.1980.
18. Уніфіковані правила по інкасо. Редакція 1995 р. Публікація МТП № 522.

19. Уніфіковані правила та звичаї для документарних акредитивів. Редакція 1993 р. Публікація МТП № 500.
20. Бровкова Е. Внешнеэкономическая деятельность: Уч. пособие. – К., 2000.
21. Васенко В.К. Валютно-фінансовий механізм зовнішньоекономічної діяльності: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 216 с.
22. Внешнеэкономическая деятельность предприятий: Учебник для вузов / Под ред. Л.Е. Стровского. – 3-е изд., перераб. и доп. – М: ЮНИТИ, 2003. – 847 с.
23. Гребельник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 696 с.
24. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 384 с.
25. Дідьківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посібник – К.: Знання, 2006. – 462 с.
26. Зовнішньоекономічна діяльність: Навч. посібник. За ред. І.І. Дахна. – К.: Центр навч. літ-ри, 2006. – 360 с.
27. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: Підручник для вузів / Багрова І.В., Редіна Н.І., Власюк В.Є., Гетьман О.О.; За ред. проф. І.В. Багрової. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 580 с.
28. Івасів Б.С. Міжнародні розрахунки: Підручник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2004. – 223 с.
29. Кавторєва Я. Все про організацію та облік ЗЕД. – Харків: Фактор, 2004. – 320 с.
30. Каніщенко О.Л. Міжнародний маркетинг: Навч. посібник – К.: Політехніка, 2003. – 214 с.
31. Козик В.В., Панкова Л. А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посібник. 4-те вид., стер. – К : Знання-Прес, 2004. - 406с.
32. Козик В.В., Панкова Л.А., Карп'як Я.С., Григор'єв О.Ю., Босак О.А., Зовнішньоекономічні операції і контракти: Навч. посібник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 608 с.
33. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Підручник / За ред. О.А. Кириченка. – К.: Знання, 2005. – 493 с.
34. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 948 с.
35. Прокушев Е.Ф. Внешнеэкономическая деятельность. Инкотермс 2000: Уч. пособие. – 5-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательско-торговая корпорация „Дашков и К°”, 2004. – 307 с.
36. Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 384 с.
37. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. посібник / За ред. проф. А.І. Кредісова. – К.: ВІРА-Р, 1998. – 448 с.
38. Хозяйственное право: Уч. пособие / Под общ. ред. проф. Н.А. Саниахметовой. – Харьков: „Одиссей”, 2005. – 640 с.
39. Шекшуєв О. А. Конспект лекцій з дисципліни «Основи зовнішньоекономічної діяльності» (для студентів 4 курсу денної та 5 курсу заочної форм навчання напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент») / О. А. Шекшуєв; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 88 с.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до організації самостійної роботи,
проведення практичних занять,
виконання контрольних робіт
з дисципліни

**ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПІДПРИЄМСТВА**

*(для студентів денної форми навчання
напрямку підготовки 6.030601 «Менеджмент»)*

Укладач: **НАУМОВ** Максим Сергійович

Відповідальний за випуск *Н. В. Можайкіна*

За авторською редакцією

Комп'ютерне верстання *М. С. Наумов*

План 2013, поз. 278М

Підп. до друку 27.06.2013
Друк на ризографії.
Тираж 50 пр.

Формат 60 x 84/16
Ум. друк. арк. 2,6
Зам. №

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4064 від 12.05.2011 р.